

Sygn. akt III C 1194/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 09 października 2015 roku

Sąd Okręgowy Warszawa-Praga w Warszawie Wydział III Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Wiatrzyk-Wojciechowska

Protokolant: Łukasz Jędraszko

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu 25 września 2015 roku w Warszawie

sprawy z powództwa **H. W.**

przeciwko (...) **Spółdzielni (...)w W.**

o stwierdzenie nieważności uchwał

I. stwierdza, że uchwały Nr (...) Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni (...) w W. z dnia 28 czerwca 2014 r. w sprawie odwołania członka Rady Nadzorczej: Z. B., E. B., E. K., K. K., J. S., L. S., W. S., H. S., H. W., J. Z. są nieważne,

II. stwierdza, że uchwała Nr (...) Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni (...) w W. z dnia 28 czerwca 2014 r. w sprawie wyboru Rady Nadzorczej jest nieważna,

III. zasądza od (...) Spółdzielni (...) w W. na rzecz H. W. kwotę 2.397 zł (dwa tysiące trzysta dziewięćdziesiąt siedem złotych) tytułem kosztów procesu, w tym kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt III C 1194/14

UZASADNIENIE

W pozwie złożonym 4 sierpnia 2014 r. (data prezentaty) powódka H. W. wniosła o stwierdzenie nieważności uchwał Walnego Zgromadzenia Spółdzielni (...) w W. z dnia 28 czerwca 2014 r. Wskazała, że podjęte w dniu 28 czerwca 2014 r. uchwały są sprzeczne z prawem, gdyż nie zostały objęte porządkiem obrad wskazanym w zawiadomieniu. Wskazała jako podstawę prawną dochodzonego roszczenia art. 189 k.p.c. argumentując, iż w wypadku zbiegu podstaw prawnych uchylenia i stwierdzenia nieważności uchwały spółdzielni z powodu sprzeczności z prawem, pierwszeństwo ma stwierdzenie nieważności (k. 1-5).

(...) Spółdzielnia (...) w W. wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych. W uzasadnieniu stanowiska wskazano, że podjęte uchwały zostały objęte porządkiem obrad. W pierwotnym jak i w ostatecznym porządku obrad widniał punkt dotyczący udzielenia absolutorium prezesowi zarządu oraz swoistego absolutorium pozostałym członkom zarządu i rady nadzorczej. Pozwana spółdzielnia podniosła także, iż ówczesny zarząd ani rada nadzorcza nie zwołała Walnego Zgromadzenia wbrew obowiązкови wynikającego z § 18 ust. 2 pkt b statutu. Według strony pozwanej, ówczesny zarząd powinien powiadomić o sposobie rozpoznania wniosku wnioskodawców tj. O. P. i E. F. na co najmniej 3 dni przed walnym zgromadzeniem tj. do dnia 25 czerwca 2014 r. oraz przedstawić zgłoszone wnioski, informację o ich rozpatrzeniu w trakcie Walnego Zgromadzenia. Poinformowanie wnioskodawców miało natomiast miejsce w dniu 26 czerwca 2014 r., tj. po upływie terminu, czego konsekwencją było uwzględnienie wniosku. Pozwana

spółdzielnia wskazała także, iż odwołany zarząd nienależycie pełnił funkcje, co uzasadniało odwołanie go. Nadto pozwana podniosła zarzut przedawnienia roszczeń powódki powołując się na art. 42 § 7 prawa spółdzielczego (k.75-79).

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 czerwca 2014 r. odbyło się zebranie Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni (...) w W.. Porządek obrad wskazany w zawiadomieniu z dnia 29 maja 2014 r. (k.17) nie przewidywał punktu obrad dotyczącego odwołania dotychczasowych członków Rady Nadzorczej i powołania nowych członków Rady Nadzorczej pozwanej spółdzielni.

W dniu 28 czerwca 2014 r. podczas obrad Walnego Zgromadzenia uzupełniony porządek obrad w ramach pkt 7 dotychczasowego porządku obrad i postanowiono o głosowaniu nad uchwałami w sprawie odwołania członków Rady Nadzorczej i w sprawie wyborów uzupełniającej do Rady Nadzorczej (k.17 oraz k. 132, i k. 133).

Rozszerzenie porządku obrad Walnego Zgromadzenia odbyło się więc bez zachowania trybu wskazanego w przepisach prawa.

Przed terminem Walnego Zgromadzenia, E. F. oraz O. P. w piśmie z dnia 16 czerwca 2014 r. złożyli wniosek o uzupełnienie porządku obrad poprzez m. in. odwołanie członków Rady Nadzorczej i wybór nowych członków Rady Nadzorczej (k.29). Ze względu na nie spełnienie warunków formalnych tego wniosku (brak podpisu trzech osób), zarząd pozwanej spółdzielni w piśmie z dnia 24 czerwca 2014 r. poinformował wnioskodawców, iż wniosek nie może być uwzględniony. Odpis tego pisma został doręczony jego autorom (k.31).

Także przed terminem Walnego Zgromadzenia, A. G. w dwóch pismach z dnia 17 czerwca 2014 r. domagała się uzupełnienia porządku obrad jednakże wyłącznie w zakresie przekazania członkowi spółdzielni na jego żądanie odpisu statutu (k.160) oraz w zakresie zdjęcia z porządku obrad głosowania nad uchwałą w sprawie zbycia nieruchomości (k.161).

Ustalając powyższy stan faktyczny Sąd oparł się na powołanych wyżej dokumentach i korespondencji (k.154-161), w tym także na Statucie pozwanej spółdzielni (k.49-56v.), sprawozdania zarządu pozwanej spółdzielni za 2013 r. (k.88-93), protokół komisji Mandatowo Skrutacyjnej na Walnym Zgromadzeniu w dniu 28 czerwca 2014 r. (k.95-97), zawiadomienia z dnia 29 maja 2014 r. (k. 17), zmieniony i zatwierdzony porządek obrad (k.133), protokół Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2014 r. (k.134-148), uchwały (k.6-16). Treść tych dokumentów nie była kwestionowana mimo, że złożone ją w formie kserokopii. Sąd także nie miał wątpliwości, co do ich wartości dowodowej w szczególności wobec faktu, że na treść tych dokumentów i korespondencji strony powoływały się. Zatem w świetle art. 229 i 230 k.p.c. mogą stanowić wiarygodny materiał dowodowy umożliwiający dokonanie powyższych ustaleń.

Oceniając zeznania świadków: E. B. (k.240, 269), I. S. (.240-241), A. G. (k.219-220), O. P. (k.237), M. K. (1) (k.239), E. F. (k.237-238) Sąd uznał, że są wiarygodne w zakresie faktu, iż uzupełnienie porządku obrad o wybór nowych członków Rady Nadzorczej i odwołanie dotychczasowych członków Rady Nadzorczej nastąpiło dopiero na Walnym Zgromadzeniu w dniu 28 czerwca 2014 r. Zeznania w tym zakresie znajdują potwierdzenie w złożonej do akt sprawy korespondencji, w szczególności wniosków O. P. i E. F. (k.158-161). Niewiarygodne, zdaniem Sądu, są zeznania E. F. i M. K. (2), którzy powoływali się na fakt umocowania E. F. i posiadania przez niego pełnomocnictwa od m.in. M. K. (2), A. G. do występowania także w ich imieniu w zakresie wniosku o rozszerzenie porządku obrad Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2014 r. Powódka kwestionowała te okoliczności, zaś do akt sprawy nie zostały złożone takie pełnomocnictwa udzielone E. F. przez M. K. (2) lub przez innych członków spółdzielni, łącznie przez 15 członków spółdzielni. Świadek M. K. (2) w swoich zeznaniach powoływała się na to, że udzieliła pełnomocnictwa E. F. w sprawie dotyczącej zwołania Walnego Zgromadzenia, zgodnie z wnioskiem z 12 lipca 2012 r. ale takie Walne Zgromadzenie przed dniem 28 czerwca 2014 r. nie zostało zwołane. Zatem świadek powoływała się na pełnomocnictwo, które dotyczyło zwołania Walnego Zgromadzenia w innym terminie, a nadto dotyczyło kwestii zwołania Walnego Zgromadzenia a nie rozszerzenia porządku jego obrad. Po trzecie taki dokument pełnomocnictwa nie został złożony w toku procesu, co uniemożliwiło Sądowi weryfikację treści i zakresu umocowania

E. F.. Zauważyć trzeba, że z treści protokołu obrad Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia nie wynika, by takie pełnomocnictwo było przez E. F. składane lub by E. F. na jego treść takiego dokumentu powoływał się podczas Walnego Zgromadzenia. Świadek E. F. w toku składanych w niniejszej sprawie zeznań wskazał wyraźnie że „na tej dyskusji nie podnosiłem argumentu, że reprezentuje innych członków spółdzielni” oraz, że „to pełnomocnictwo, o którym mówię, że reprezentowałem 15 członków nie zostało złożone na walnym zgromadzeniu w dniu 28 czerwca 2014 r.” (k.238). Brak jest więc jakiegokolwiek podstaw do uznania zeznań M. K. (2) i E. F. w powyższej kwestii za wiarygodne.

Oceniając dowód z przesłuchania powódki H. W. (k.270) Sąd uznał go za wiarygodny, spójny z zeznaniami świadków E. B., I. S., A. G., O. P., co do rozszerzenia porządku obrad dopiero na Walnym Zgromadzeniu w dniu 28 czerwca 2014 r.

Sąd zważył, co następuje:

Powództwo jest uzasadnione. Powódce niewątpliwie przysługuje interes prawny w rozumieniu art.189 k.p.c., gdyż wyłącznie w niniejszym procesie możliwe jest usunięcie stanu niepewności w łączącym strony stosunku prawnym. W przypadku zbiegu podstaw z art. 42 § 2 i 3 prawa spółdzielczego pierwszeństwo ma nieważność bezwzględna będąca wynikiem sprzeczności uchwały z ustawą. Uchwała sprzeczna z prawem jest nieważna z mocy prawa, co może być przedmiotem ustalenia, przy jednoczesnym spełnieniu przesłanki istnienia interesu prawnego w tym ustaleniu (zob. wyrok SN z dnia 26 listopada 2010 r., IV CSK 269/10).

Odnosząc się w pierwszej kolejności do podniesionego przez pozwanego zarzutu przedawnienia roszczenia stwierdzić należy, że jest on niezasadny. Pozwany w odpowiedzi na pozew powoływał się na art. 42 § 7 ustawy prawo spółdzielcze (k.76). Jednakże przepis ten określa sześciotygodniowy termin do wniesienia powództwa o uchylenie uchwały. Powódka w pozwie domaga się stwierdzenia nieważności uchwał i jej roszczenie opiera się na treści art. 189 k.p.c. Oznacza to, że dla wniesienia powództwa opartego na tej podstawie prawnej, sześciotygodniowy termin wskazany w powołanym przez pozwanego art. 42 § 7 ustawy prawo spółdzielcze nie ma znaczenia (zob. wyrok SN z 14.07.2006 r, II CSK 71/06, wyrok SA w Warszawie z 06.05.2014 r., VI ACa 735/13).

Zdaniem Sądu powódka wykazała, że zakwestionowane uchwały nr (...) i uchwała nr (...) są sprzeczne z ustawą, co skutkuje stwierdzeniem ich nieważności. Zgodnie z art. 41 § 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. prawo spółdzielcze (Dz.U. z 2013 r. Nr 1443 j.t.), walne zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanych do wiadomości członków w terminach i w sposób określonych w statucie. Zgodnie zaś z § 18 ust. 4 Statutu pozwanej spółdzielni, wnioski do porządku obrad mogą zgłaszać członkowie spółdzielni co najmniej na 10 dni przed Walnym Zgromadzeniem w formie pisemnej. Według zaś art. 40 ust. 2 ustawy prawo spółdzielcze, uprawnieni do żądania zwołania walnego zgromadzenia (zebrania przedstawicieli), w myśl art. 39 § 2 i 3, mogą również żądać zamieszczenia oznaczonych spraw na porządku jego obrad, pod warunkiem wystąpienia z tym żądaniem w terminie przez statut określonym. Mając na uwadze przywołane przepisy prawa, stwierdzić trzeba, że wniosek o zamieszczenie określonych spraw w porządku obrad (rozszerzenie porządku obrad) może być zgłoszony przez nie mniej niż trzech członków spółdzielni w formie pisemnej, co najmniej na 10 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia.

Również na gruncie ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz.U. z 2013 r. Nr 1222 j.t.) istnieje podobne, jednoznaczne rozwiązanie kwestii procedury związanej z rozszerzeniem porządku obrad. Zgodnie z art. 8³ ust. 7 tej ustawy, walne zgromadzenie może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad podanym do wiadomości członków w terminach i w sposób określony w ustawie. Według zaś 8³ ust. 11 tej ustawy, członkowie mają prawo zgłaszać projekty uchwał i żądania, o których mowa w ust. 10, w terminie do 15 dni przed dniem posiedzenia walnego zgromadzenia lub jego pierwszej części. Projekt uchwały zgłaszanej przez członków spółdzielni musi być poparty przez co najmniej 10 członków.

Walne Zgromadzenie może obradować i podejmować uchwały tylko w sprawach, które objęte zostały porządkiem obrad, o którym przed zgromadzeniem zostali powiadomieni członkowie zgromadzenia. Oznacza to także, że w trakcie zgromadzenia porządek obrad nie może być uzupełniany. W konsekwencji rozszerzenie porządku obrad i podjęcie

uchwał w sprawach, o które porządek obrad został uzupełniony stanowi naruszenie bezwzględnie obowiązującego przepisu art. 8³ ust. 7 u.s.m. W przypadku zbiegu podstaw z art. 42 § 2 i 3 ustawy z 1982 r. - Prawo spółdzielcze pierwszeństwo ma nieważność bezwzględna będąca wynikiem sprzeczności uchwały z ustawą. Oznacza to, że sprzeczność uchwały ze statutem może stanowić podstawę uchylenia uchwały tylko wówczas, gdy nie jest ona równocześnie sprzeczna z ustawą. Uchwała sprzeczna z prawem jest bowiem nieważna z mocy prawa, co może być tylko przedmiotem ustalenia, przy spełnieniu przesłanki istnienia interesu prawnego w tym ustaleniu (zob. wyrok SA w Krakowie z dnia 14.09.2012 r., I A Ca 784/12).

Odnosząc te rozważania na grunt niniejszej sprawy, stwierdzić należy, że rozszerzenie porządku obrad Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2014 r. o głosowanie nad uchwałami w sprawie odwołania dotychczasowych członków Rady Nadzorczej i w sprawie powołania nowych członków Rady Nadzorczej (k.133), a więc głosowanie nad uchwałami nie objętymi porządkiem obrad określonym w zawiadomieniu z dnia 29 maja 2014 r. (k. 17, k.132) jest sprzeczne z ustawą.

W toku postępowania pozwana nie wykazała, że uzupełnienie porządku obrad o głosowanie nad takimi uchwałami było zgodne z przepisami prawa i postanowieniami statutu obowiązującego w pozwanej spółdzielni. Treść pisma podpisanego przez dwóch członków spółdzielni (O. P. i E. F.) z dnia 16 czerwca 2014 r. nie mogło wywołać skutku w postaci rozszerzenia porządku obrad Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2014 r. (k.158-159). Wniosek taki, zgodnie z powołanymi przepisami prawa (art.39 § 2 i § 3 oraz art.40 ust.2 ustawy prawo spółdzielcze), powinien być podpisany przez trzech członków.

Pozwana spółdzielnia nie wykazała by E. F. dysponował pełnomocnictwem, które stanowiłoby jego umocowanie do złożenia wniosku o treści, jak w piśmie z dnia 16 czerwca 2014 r. Wprawdzie A. G. w piśmie z dnia 17 czerwca 2014 r. domagała się również rozszerzenia porządku obrad Walnego Zgromadzenia z dnia 28 czerwca 2014 r. ale jej wniosek dotyczył innych kwestii niż odwołanie członków Rady Nadzorczej i powołanie nowych członków Rady Nadzorczej (k.160-161).

Nadto pozwana nie wykazała, żeby uzupełniony porządek obrad był podany wszystkim członkom spółdzielni w terminie określonym w art. 40 ust. 1 ustawy prawo spółdzielcze, a tylko w takiej sytuacji byłaby możliwość głosowania nad zaskarżonymi uchwałami.

Mając na uwadze powyższe okoliczności, zdaniem Sadu, uchwały Walnego Zgromadzenia (...) Spółdzielni (...) w W. z dnia 28 czerwca 2014 r. Nr (...) w sprawie odwołania członków Rady Nadzorczej: Z. B., E. B., E. K., K. K., J. S., L. S., W. S., H. S., H. W., J. Z. oraz uchwała Nr (...) Walnego Zgromadzenia Gminnej Spółdzielni (...) w W. z dnia 28 czerwca 2014 r. w sprawie wyboru Rady Nadzorczej są nieważne. Są one sprzeczne powołanymi przepisami prawa.

Brak jest także podstawy do przyjęcia aby możliwe było głosowanie nad uchwałami o odwołaniu członków Rady Nadzorczej i uchwałą o powołaniu członków Rady Nadzorczej w ramach pierwotnego porządku obrad, który dotyczył głosowania nad uchwałami w przedmiocie zatwierdzenia sprawozdań Rady Nadzorczej i zarządu spółdzielni oraz udzielenia absolutorium prezesowi za 2013 r. Przedmiot i treść uchwał o zatwierdzeniu sprawozdań Rady Nadzorczej, zarządu spółdzielni oraz udzielenia absolutorium prezesowi za 2013 r. jest oczywiście zupełnie inna, odrębna niż głosowanie nad uchwałami o odwołaniu i powołaniu członków Rady Nadzorczej. Bez znaczenia dla oceny żądania jest fakt przesłania aktu oskarżenia do Sądu Rejonowego w Otwocku pismem z dnia 30 kwietnia 2014 r., na które powołuje się pozwany w odpowiedzi na pozew (k.77, k. 112). Przedmiotem oceny żądania w niniejszej sprawie jest wyłącznie fakt, czy zaskarżone uchwały są podjęte zgodnie z przepisami prawa. Sąd w niniejszej sprawie nie dokonuje oceny działalności poszczególnych członków Rady Nadzorczej. Również bez znaczenia dla oceny żądania były także kwestie dotyczące przyczyny nie zwołania Walnego Zgromadzenia w 2013 r. Nie mogło mieć wpływu na ocenę powództwa także pismo datowane na dzień 12 lipca 2013 r. złożone wraz z odpowiedzią na pozew (k.110). Pismo to nie zawiera podpisu osoby, która je sformułowała. Bez znaczenia w niniejszej sprawie jest także złożona przez pozwaną „lista członków (...) w W. żądających Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Spółdzielni (k.111-112). Nie dowodzi o prawidłowym podejmowaniu zaskarżonych uchwał.

W pkt III wyroku Sąd postanowił na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., zasądzić na rzecz powódki koszty procesu w kwocie 2.397 zł, na które składa się: opłata od dokumentu pełnomocnictwa w wysokości 17 zł, kwota 180 zł tytułem kosztów zastępstwa (§ 10 pkt 1 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (Dz. U. z 2013 r. poz. 490), oraz opłata od pozwu w kwocie 2.200 zł.